

Богдан НІКІТЮК,

*здобувач другого (магістерського) рівня
вищої освіти кафедри театрального мистецтва
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна*

Bohdan NIKITIUK,

*Second (master's) degree student
of the of the Department of Theatrical Art
of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National Pedagogical University,
Ternopil, Ukraine*

*Науковий керівник – Людмила ВАНЮГА,
завідувач кафедри театрального мистецтва
Тернопільського національного педагогічного
університету імені Володимира Гнатюка,
кандидат мистецтвознавства, професор,
заслужений діяч мистецтв України,
Тернопіль, Україна*

Ludmyla_vanyuha@ukr.net

*Scientific director – Ludmyla VANIUHA,
Head of the Department of Theatrical Art
of Ternopil Volodymyr Hnatiuk National
Pedagogical University, Candidate of Arts,
Professor, Honored Art Worker of Ukraine,
Ternopil, Ukraine*

Ludmyla_vanyuha@ukr.net

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТВОРІВ ЛЕСІ УКРАЇНКИ В КІНЕМАТОГРАФІ ДОБИ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

INTERPRETATION OF LESYA UKRAINKA'S WORKS IN THE CINEMA OF INDEPENDENT UKRAINE

Леся Українка, видатна українська поетеса, письменниця і громадська діячка, є однією з найважливіших фігур в українській літературі та культурній спадщині. Її творчість, створена в кінці XIX і на початку XX століття, вражала своєю глибиною, мудрістю і проникненням у суспільні та гуманістичні проблеми свого часу. Твори Лесі Українки стали не лише символом жіночого образу для українського народу, але й важливим джерелом натхнення для поколінь читачів та творців.

З набуттям Україною незалежності в 1991 році почалася нова сторінка в історії культури та мистецтва країни. Український кінематограф став одним із засобів відзначення та вшанування національної спадщини, включаючи творчість Лесі Українки. Різні режисери, сценаристи та актори взяли за інтерпретацію поезій та драматичних творів Лесі Українки, щоб представити їхню власну трактацію і погляд на ці класичні твори. Відтак, кінематограф став

платформою для зустрічі двох різних епох - епохи Лесі Українки та доби незалежної України.

Першою стрічкою, яка була відображена в часи незалежної України, є "Оргія" (1991), яка представляла собою телевізійну виставу.[5] "Оргія" відобразила новий підхід до інтерпретації класичних творів Лесі Українки в контексті незалежності України. Вона створила підґрунтя для подальших експериментів українських режисерів і розширила можливості адаптації та інтерпретації цієї видатної поетеси у кіноіндустрії нової незалежної держави.

Фільм "На полі крові. Aceldama" (2001) режисера Ярослава Лупія є також доволі знаковим в українському кінематографі. Цей фільм, знятий за мотивами біблейних творів Лесі Українки, відзначається своєю глибокою філософією та розгляданням двох крайніх проявів смертного гріха: гордині і гріха зради, а також одержимості духом, що приводить до трагічних подій.[4]

У фільмі головні ролі виконали такі актори, як: Олег Цьона, який грав роль Месії, Володимир Задніпровський - Юда, Святослав Максимчук - Прочанин, Ірина Мельник — Йоганна і Міріам, Анатолій Дяченко — Хуса, Сергій Романюк — Публій, Наталя Каплун — Марція, Юрій Суржа — Понтій Пилат, Альбіна Сотникова — Сабіна, Ірина Раєва — Мелхола, Ірина Шумейко — Марія-Магдалина. В епізодах: Е. Атоян, Т. Бігун, Ю. Вотяков, Ф. Богомолів, А. Головацький, С. Гунейм, Т. Демченко, О. Жихарев, С. Калутін, Я. Кучеревський, В. Коваль та інші.[4]

Українська кінематографія за останні декілька років спрямовувався на міжнародне визнання, і анімаційний мультфільм "Мавка: Лісова Пісня" став однією з помітних подій в цьому контексті. Мультфільм представляє собою приклад анімаційної історії, яка поєднує в собі українську міфологію з сучасними анімаційними технологіями та стилістикою, яка, здебільшого, асоціюється із західними анімаційними студіями.

Мультфільм "Мавка: Лісова Пісня" визнаний справжнім триумфом в українському кінопрокаті. Ідея створення анімаційного фільму, базованого на матеріалах «Лісової пісні», вперше виникла у 2014 році. Продюсерка Ірина Костюк наголошує, що серед інших пропозицій цю ідею вніс Сергій Созановський, співзасновник компанії «Film.UA Group».[2] За різними даними, він зібрав від 150 до 155 мільйонів гривень, ставши найкасовішим українським фільмом за всю історію незалежності країни.[1] Згідно з інформацією від "Box Office Mojo" та "Forbes.ua," мультфільм отримав близько 17 мільйонів доларів в світовому прокаті. Це демонструє міжнародний інтерес до української кіноіндустрії. Наприклад, фільм показує відмінний старт в кінопрокаті Франції та отримав нагороду на італійському фестивалі "Cartoon Club".[7] Позитивні відгуки від українських глядачів та підтримка з боку держави свідчать про значущість цього проекту для української кінематографії, особливо у важкі часи. Українська анімаційна індустрія була під впливом важких подій, що відбулися в країні, зокрема російської агресії на сході України. У таких умовах команда створення анімаційного мультфільму "Мавка: Лісова Пісня"

стикнулася з численними викликами і перешкодами, які вплинули на всі аспекти проекту, від виробництва до маркетингу та сприйняття аудиторією.[8]

Відгуки критиків щодо "Мавки: Лісової Пісні" є доволі різноманітними. Вони висловлюються про високу якість анімації та графіки, але деякі відзначають, що стилістика фільму може нагадувати американські анімаційні студії. Деякі критики вказують на спрощеність сюжету, яка більше призначена для дітей. Інші зауважують, що анімаційна робота могла б виглядати оригінальніше, особливо з огляду на можливості українських міфів та культури. [6]

Незалежність України відкрила шлях для творчих експериментів та інтерпретацій класичних творів поетеси. Кінематограф став платформою для об'єднання спадщини Лесі Українки з духом незалежності. Різні фільми, такі як "Оргія" та "На полі крові. Aceldama," пропонують свої авторські підходи до інтерпретації творів поетеси, надаючи їм новий сенс та актуальність. Також, анімаційний мультфільм "Мавка: Лісова Пісня" відзначається своєю високою якістю та привертає увагу як внутрішньої, так і міжнародної аудиторії.

ЛІТЕРАТУРА:

1. «ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ П'ЯТНАДЦЯТОГО ТИЖНЯ У НАЦІОНАЛЬНОМУ ПРОКАТІ, КАСОВІ ЗБОРИ МУЛЬТФІЛЬМУ «МАВКА» СКЛАДАЮТЬ 150 952 041 ГРН» URL: <http://surl.li/mkqkd> (дата звернення 29.09.2023р.)
2. «Мавка. Лісова пісня» URL: <http://surl.li/calar> (дата звернення 28.09.2023р.)
3. «МАВКА. ЛІСОВА ПІСНЯ» СТАЛА НАЙКАСОВІШИМ УКРАЇНСЬКИМ ФІЛЬМОМ ЗА ЧАСІВ НЕЗАЛЕЖНОСТІ!» URL: <HTTP://SURL.LI/MKQDU> (дата звернення 28.09.2023р.)
4. «На поле крові. Aceldama (2001)» URL:<http://surl.li/mkpxd> (дата звернення 25.09.2023р.)
5. «Оргія (драматична поема)» URL: <http://surl.li/mkprzu> (дата звернення 25.09.2023р.)
6. «Рецензія на мультфільм «Мавка. Лісова пісня» / Mavka: The Forest Song» URL: <http://surl.li/fwlvl> (дата звернення 29.09.2023р.)
7. «Український мультфільм «Мавка» визнаний кращим з проєктів Cartoon Movie» URL: <http://surl.li/mkqfh> (дата звернення 28.09.2023р.)
8. «Усе українське хочуть знищити, але ми не дозволимо цього зробити. Як «Мавка» йде до прем'єри, попри війну.» URL: <http://surl.li/mkqgn> (дата звернення 29.09.2023р.)

